

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

NYELVEN:	VIDÉKEN:
Félévre . . . 6 kor. — Hl.	Félévre . . . 8 kor. — Hl.
Negyedévre. 3 kor. — Hl.	Negyedévre 4 kor. 50 Hl.

Feladv. szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter Biederstein-palota, földesint, az udvarban hátul.

A szegény hivatalnokok.

Mire való a bürokratizmus?

Sokan azt mondják, hogy lehetetlen rendszeres munkát végezni bürokratizmus nélkül, e nélkül pedig st. tisztika el nem képzelhető. Hát pedig a bürokratizmus éppen olyan czopf a hivatalos eljárásnál, mint a parádés lépés, egyenes sortartás stb. a katonaságnál.

A hadügyi költségvetést a katonai parádé eszi meg s minél kevesebb jut a tisztok és legénységnek, a hivatalos apparatus költségeit elnyeli a bürokratikus czopf és nem jut fizetésemelés a szegény hivatalnokoknak.

Az 1902-ik évről szóló költségvetésben 2256 új állásról van szó, mely állások 5,665.931 korona újabb kiadással járnak. A posta kap ebből 424 egyént, a vasut 1635 és a tanügy 440 egyént stb.

Hát szó sincs róla, hogy különösen a posta és vasut hivatalnoki kara tul van terhelve, sőt bizony-bizony, mintha szegény volna annyi munkát elfogadni,

mint amennyi egy-egy kisebb vasútas vagy póstásnak kijut, de ha valaki azt hiszi, hogy a személyzet szaporítása folytán egy-egy póstásnak kevesebb lesz a dolga, vagy egyetlen vasutas tovább alhatik csak 10 perczel is 24 órás testet-lelket ölü szolgálata után, az ugyan nagyot csalódik.

Annyi az egész, hogy 2256 hivatalos szegény emberrel több lesz, mint volt. Csak 2256 új koldustarisznyával lesz több, de a kenyér mindenikben a régi: kevés.

Pedig minden hivatalos kar a szükség kegyetlen nyomása alatt, saját pillanatnyi érdeke feláldozásával, sőt existenciája veszélyeztetésével is agitál helyzete javítására. Végre is nagynehezen rászánta magát a pénzügyminiszter, hogy három millió koronával a legkisebb fizetéseket megjavítja, ha — — — a hivatalnokok létszáma le lesz szállitva.

Hát mi az a három millió korona, mikor a személyi járandóságok évi összege kitesz a költségvetés szerint 183,336.990 koronát. Mi jut abból a három millióból egy-egy kishivatalnokra?

És ime ez is ahhoz a feltételhez van kötve, hogy ha a hivatalnokok létszámát leszállitják.

A pénzügyi bizottság jelentése pedig így végződik: Tekintetbe veendő továbbá, hogy részben a már elfogadott törvényjavaslatok, részben azoknak a reformoknak következtében, melyeket a közvélemény állandóan sürget, a személyzeti létszám bizonyos emelése egyes kormányzati ágak körében alig lesz kikerülhető.

No kishivatalnokok! Akkor lesz jobb dolgotok, ha a tisztviselők létszáma leszáll, de gondoskodva van róla, hogy le ne szálljon, sőt emelkedjék.

Igy csak a hivatalnok proletárok száma nő és akciójuk lesz súlyosabb és erősebb, de végre is el fogják érni, bár még sok nélkülözés árán, hogy inkább a bürokratizmus fog veszni, mint ők.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, január 23.

A mai ülés éljenzéssel kezdődött. — Széll Kálmánt éljenezte a jobboldal, a fo-

Modern Don Juan.

Irta: **Vértessy Gyula.**

Nem ama híres spanyol hidalgóról lésező szó, akinek lábainál ezer és egy megtört asszonyszív hevert, míg végre is az ezeregyedik bosszút állt a tobbiért s a nemes lovagot bekergette a klostrom szük cellájába, ahol is élte végéig bójttel és testének mindennemű sanyargatásával igyekezett levezekelni a levezeklendőket.

Az én hősem nem is fürdött vérben, mint Don Juan de Manara ur és sem fekete dominó nem fedte örökké szerelmi lángban égő arcját, sem éles spádé nem verdeste a lábát.

Előkelő, distingvált modoru fiatal ur az én hősem, akiben tulajdonképpen semmiféle hősiesség szenvedély, sem egyéb, másnemű szenvedély nem dul.

Nagyon nyugodt és higgadt ur ő, aki inkább csak az elméletek terén kontárkodik bele a nagy spanyol tudományába.

De ezen a téren azután elég sűrűn kontárkodik. S ma holnap már ő is felvisi,

ha nem is ezerre, de legalább egypár százra az elméleti áldozatai számát.

Az én Don Juánom — nevezük őt egyszerűen Pálnak — aki foglalkozására nézve író mesterséget folytat, tulajdonképpen az igazi, kedves gavallérok fajtájából való. Kifejezetten gentlemann, aki váltókat szó nélkül ir alá; elintézetlen becsületbeli ügyeket nem tűr meg és irtózik mindentől, ami szennyes, ami nem egészen tiszta. Társadalmi érintkezésben kifogástalan, kedves és előzékeny; hűséges jó barát és jószívű fiu.

És külsejének is megvan minden előnye: szép, szőke legény; nagy, kék szemű, piros ajku, selymes bajszu, meleg és szines hangu szép szőke legény, akinek esze is van hozzá, hogy egyre szövegteni tudja a hálókat, melyekbe azután belekerülnek a bájos szőke, barna és vörös haju asszonyok és kisasszonyok.

A „kísérleti tárgyak” — mint ő szokta nevezni.

Pál ur tudniillik szentül meg van győződve, hogy ő az érzelmi tudományok

terén óriási szolgálásokat tesz az emberiségnek.

Sokszor mondogatta:

— Meglásd, én fogom felfedezni a szerelem kacilusát; addig tanulmányozom ezt a ragályos kórt, míg tisztába jövök vele.

Igen, Pál ur tanulmányoz! S ugy cselekszik a szivekkel, mint a doktor urak a tengeri nyulakkal. Kísérletezik rajtuk. Metéli, vágja, gyöttri, öli őket — természetesen mind a tudomány érdekében.

Sőt még táncolni is azért tánczol, hogy az alatt is tudományos tanulmányokat tegyen.

Legalább így beszélt a minap egy első táncos zsuron. Vége felé járt már a mulatság s mi bevonolunk a buffet-szobába. Pál ur mohón itta a pezsgőt. Nygon ki van állva! Az inge csupa víz, a gallérja meg a fehér nyakkendőjével együtt ott volt a nyakán, mint valami ázott kőtel.

— Robotolsz öregem, erősen robotolsz!

— Hja — felelte — a tudomány érdekében. A szerelmes nők egyénisége táncz közben nyilatkozik meg legőszintebben. —

lyosó és a teremben. Horváthy Nándor hozzá is ment a gratulált a felgyógyulásához. Szóll Kálmán elmagyarázta baját, mellette mutatva a kelés helyére, azután a miniszterelnök belemélyedt az aktákba.

Apponyi Albert gr. elnökölt. A napirend előtt egész esemő bizottsági bejelentés történt. Az előadók egymást kergették a pódiumon, mindannyian röviden végeztek, de legrövidebben Pekar Gyula, aki a könyvtári bizottság jelentését adta be.

— Szűzbeszéd! — évődött Piehler.

Belicska Beni az igazoló bizottság jelentését terjesztette be a décsi mandátum, illetve a kerület képviselőküldési joga felülvizsgálásának ügyében. A bizottság tudvalevőleg nem tartja szükségesnek az eljárást.

Szóll Kálmán miniszterelnök azt indítványozza, hogy annak rendje, módja szerint osztassék ki a jelentés és szombaton tárgyalják.

A Ház úgy határoz, hogy hétfőn tárgyalják.

Következett a vármegyei pénztárakról szóló javaslat részletes tárgyalása.

Babó Mihály: Maga az indokolás a törvényjavaslat ellenkezőket tartalmaz a miniszterelnök azt mondta, hogy ez a javaslat újabb terheket nem okoz, de azért az indokolás megengedi, hogy 1 és fél millió költségigébbet áll elő. A vármegye számvetőség nélkül nem lehet. Járásiszámvevői állást fognak e helyett szervezni, de nem hiszi, hogy az az egy számvető elvégezhetné 40 község ügyeit. Dajnokra feltétlenül szükség lesz a nagy levelezés miatt. Egy járási számvetőség tehát legkevesebb 4000 koronába kerül. Nagyon is érzékeny költség többletet fog tehát ez a javaslat okozni. Az első szakasz helyett egészen új szakaszt javasol elfogadni.

Bizony Ákos: Válaszol a miniszterelnök részéről az általános vita során elhangzott s a vármegyére sérelmes kijelentésekre s példákkal akarja megcáfolni azokat s kijelenti hogy a közigazgatás államosításával még nem fogja megmenteni a hazát.

Nem tudja, mivel lennének különlek azok, kiket a miniszter nevezne ki, a vármegyei közgyűlés által választottaknál?

Állítsa fel e helyett a miniszterelnök a nemzeti hadsereget. Csatlakozik Babó indítványához.

Szóll Kálmán: A vármegye az által csak egy teherrel szabadul fel, de autonóm mája egy cseppet sem csorbul. Ez nem alak, de reform javaslat, mely szükséges arra, hogy a vármegye, illetve a közigaz-

gatás államosításának keresztülvitele megkönnyíttessék. Hosszas indokolással elmondja nézeteit az első szakaszra, majd válaszolva Babó és Bizony beszédeire, kéri annak elfogadását.

A Ház az első szakaszt nagy többséggel elfogadja.

Szóll Kálmán a második szakaszhoz tódást indítványozott, hogy a tisztviselői állásokat a törvény életbe lépéséig, csak helyettesi minőségben töltsék be.

Az 5. § nál Babó Mihály javaslatát módosítást ajánlott, de ezt se fogadták el.

Szünet következett, mely után folytatták a tárgyalást.

Debreczen közegészségügye.

Debreczen, jan. 23.

Most már az a kérdés, mi a teendő? Azzal már mindenki tisztában van, hogy csak az általános csatornázás képes a helyzetet gyökeresen változtatni, illetve ez az első és alap munka a mely után a többi ugyszólván magától jön.

Ere nézve már van tudtommal közgyűlési határozat is és talán részletes tervek és számítások is készültek s csak a pénzkérdés az, amely megakasztotta a végrehajtást.

De már magának a programnak egy igen nagy hibája van és pedig az, hogy a munkát végrehajtása 10 évre van tervezve!

Kérdem az illetőktől mért kell ezen munkához 10 év!? Talán kevesebbe kerül, mintha 3 év alatt készülné? Vagy talán munkaerőt és anyagot nem lehet eleget kapni, vagy nincs elég műszaki közeg a vezetésre?

Mind ezen kérdésekre azt hiszem, csak nemmel lehet felelni!

A hosszabb időre elhuzott munka csak drágább lehet, munkaerő és anyag a szükségesnek akár tiszterese is könnyen előteremthető s ha ily munkákban már tapasztalattal s kellő eszközökkel felszerelt vállalkozó bizatik meg a kivitellel, akár tiz utczában is lehet egyszerre végrehajtani a munkát s így nem tart a felfordulás, piszok s forgalmi zavar hosszú évekig s így nemcsak a jövő generáció, hanem mi is élvezzük a munka gyümölcsét s a közegészségügy javulása nem 10 év múlva fog mutatkozni, hanem rövid egy-két év múlva. Azt hiszem ez magában megérdemli, hogy gyorsabb tempóban dolgozzunk s ne halogassuk a kérdést egyik évről a másikra.

Addig is azonban, míg ezen gyökeres

megoldás végrehajtatik, sok tehető, ugyszólván költség nélkül, a közegészségügy javítására, csak erély, körültekintés és jó akarat kell az illetékes hatósági közegek részéről s a közönséget is szépszerével s ha kell, szigorral rá kell szoktatni és szorítani arra, hogy a közegészségügy követelményeinek megfeleljenek. Itt nagy szerepe lehet a tizti főorvosoknak s a többi hatósági orvosoknak s bizony nekik kellene sok téren a kezdeményező szerepet vinni s a bajok forrására rámutatni, a hatóságokat erélyesebb cselekvésre mógatni, a közönséget pedig tanítani, felvilágosítani.

Sokat lehet és kell is tennie a városi mérnöki hivatalnak s végre a rendőrségnek.

Orvosaink tudják, hogy minők a lakásviszonyok a szegényebb nép által lakott részeken, minő nedves, bűzös odokban laknak ezek és ezek, mondhatni a lakosság nagyobb része, mert a kedvezőtlen talajviszonyok következtében, különösen a csatornávalan részeken még a jobban épült régi házak falai is sokszor f magasságig nedvesek a felszivódó salétromtól.

Igaz, hogy ezen állapoton csak az újjáépítés segít, de épen az a legnagyobb baj, hogy a szegényebb háztulajdonosok részint takarékoskodásból, de sokan valódi rossz akaratból is olyan gyarló módon építenek, hogy a helyzet néhány év múlva ugyanolyan lesz, mint azelőtt volt.

Aki a külső részeken folyó építkezéseket figyelemmel kíséri, megbotráncozva tapasztalja, hogy, ahol csak lehet, a régi salétromos falat meghagyják, vagy a salétromos ócska téglát beépítik, úgy, hogy már egy év múlva mindenütt kiüt a nedvesség, vagy végre oly rossz minőségű téglát használnak, mely a talajnedvességet felszivja.

Az ily módon tákolat épületeket azután, hacsak lehet eladják, s csak azután veszi észre a becsapott új tulajdonos, hogy ócska házhoz jutott új helyett.

Ezen dolognak nem szabadna megtörténni, ha a hatósági orvosok, de különösen az építkezésre hivatalból felügyelni kötelezett mérnöki közegek feladatuk magaslátán állának.

Hogy a rendőrség is sokat tehetne különösen a köztisztaság előmozdítása körül, az kétséget seszenved.

Mert valóban botrányos állapotokat találunk e téren is.

Figyelje csak meg a gombamódra felzaporedott pálinkásboltok környékét, pl. a Hatvan utczát, ahol tisztességes nő már arczpirulás nélkül végig se mehet, mert a tökrésség, elállatiasodott, semmifele féket

Engedd, hogy táncoljak valakivel és én megmondom, hogy ki az a valaki. A tánc mámore felszínre hozza a legrejtettebb tulajdonságokat és érzéseket. A nők elárulják magukat tánc közben, akárcsak mi férfiak, ha becsipünk.

A flegmikus természetű másképp tánczol, mint a temperamentumos; a vérszegény másképp, mint a szenvedélyes; az ábrándos másképp, mint a prózai lelkületű. Sok gyönyörűség van ezekben a tanulmányokban. Én tulajdonképpen nem is értelek uteket, hogy minék éltek? Hiszen a földön csak egy élvezet van: tanulmányozni a nőket, a szereimet!

— Tulajdonképpen hogy is vagy te magával a szerelemmel? — kérdeztem azután tőle. Ez a te életcéled? Ezért élsz?

— Dehogy — felelte — a szerelem nálam nem csel, csak eszköz. Szeretek, azaz mutatom, mintha szeretnék, hogy tanulmányozhassam magát a szeretmet. És mikor egy-egy szívet megnyerek a magam számára, semmi egyebet nem érzek, mint

a tudós tisztá gyönyörűségét, aki egy egy érdekes példányra talál buvárlatai közben.

— Mondhatom, hogy elég lelkeilen játék ez a te játékid. Mert ha az ember maga is szerelmes, mikor szerelmet ébreszt, hát az némileg menti őt, de hideg nyugalommal ébreszteni fel azt a szenvedélyt, amely a te szívedet teljesen hidegen hagyja...

— Dehogy hagyja! Nagy gyönyörűség ez nekem! A kutató tudós gyönyörűsége. Majdnem mindegyik szív más, más alany. A szívnek erős egyéniségük van. Ritkán ébred két nő szívében egyformán a szerelem! És ennek az ébredésnek a látása, te ez valami pazar gyönyörűség ám.

Látni azt, hogy a pihenő, csendes női lelkek, hogy kezdenek el egyszerre háborogni örvenyleni, amint egy egy lehetetszáruleg elszuttogott vallomás becséppent oda, vagy érzeni azt, hogy a fiatal leány ábrándos, álmodozó lelke, hogy borul egyszerre lángba az első csók nyomán.

Ah, érdekes tanulmány ez nagyon! A kezek reszketéséből, az ajkak remegéséből

s a szemek tüzeből kiérezni, hogy a szerelmi láz most kapta meg a szívet, most már lángol benne s végül, hogy már beteggé tette annak minden porcikáját.

— És te magad sose gyulsz lángra a tanulmányutaidon?

— Nem! Én akkor is, abban a perczben is, mikor azt hasudom valakinek, hogy nagyon szeretem, akkor is apróra figyelem az érzéseknek és a szenvedélyeknek változatos megnyilatkozásait.

— Vagyis te sohasem szeretted azokat, akik téged szeretnek?

— Azaz, hogy én sohasem veszitem el higgadságomat Világosan látok.

Szerettem volna neki megmondani, hogy tulajdonképpen gazembernek tartom azt, aki szerelmet ébreszt anélkül, hogy maga szeretné, hanem azután eszembe jutván a párbajozások sok felesleges költsége, csak annyit mondtam neki:

— Igazad van! Bolond, aki az életet komolyan veszi! Meg a szerelmet. Így meg lehet belőle élni, úgy meg bele lehet halni.

nem érező munkások vajmi gyakran ott végzik szükségletüket, a felgyülemlőt pálinkát ott adják ki s az egyik ilyen bolt mellett, a főreáltanoda szomszédságában levő Csók utcát valóságos illemhelynek nézik és fényes nappal a legkisebb tartózkodás nélkül mecskolják be.

Ez természetesen más részeken is így van s még nem volt rá eset, hogy ilyen dolgokért a rondóság valakit megbüntett volna.

Hogy ez nem méltó állapot egy városban, mely egyike az ország legnagyobb és leggazdagabb városának, azt senki se tagadhatja s e téren igen háládatos szerepe volna a rendőrségnek; s bizony ideje volna az ügyvezető köpködőkaszinókat is legalább a járdákról letisztítani s az egyes sarkokon álldogáló targonczásokat s hordárokat is rendre szoktatni, kik undorítóvá teszik a járdát köpetekkel, amiben valóságos versenyt fejtenek ki.

E részben a közönség is nevelésre és oktatásra szorulna, mert bizony az sem egyeztethető össze a XX. század műveltségével, hogy különösen a reggeli órákban undorító köpetekkel van tele a járda s ezenkívül se jutna eszébe a járdáról le a kocsiuttra köpködni.

Hogy ez nem megmosolyogni való csekélység, azt orvosaink s mindazok, kik az egészségügygel csak kissé foglalkoznak, jól tudják, mert ezen köpetek azonkívül, hogy undort gerjesztők, egyúttal a tüdővérszt is terjesztik.

Egy kis erélylyel és tapintattal szépen rá lehetne szoktatni a háztulajdonosokat is, hogy házuk előtt a járdánaponkint lesöpörtessék s ujonnan felöntöttessék s ha e téren a városi hatóság is megtenné a magát, mindjárt egészen más képe lenne a városnak s nem kellene szégyenkezniük, ha világlátott idegenek jönnek hozzánk, de mindjárt javulna az egészségügy is.

Nagyon örülnék, ha igénytelen soraim úgy a nagyközönség, mint a hatósági közegek érdeklődését felkelténék ezen fontos kérdések iránt s az eddigi tespedést előhaladá váltná fel, melyben már sokkal kisebb városok jóval megelőzték a híres, zsiros Debreczent.

Egy debreczeni polgár.

VIDEK.

Megőrült diák. Szabadkáról egy boldogtalan diákember tragédiájának híret írják nekünk. Molnár János nyolczadostályu gimnáziumi tanuló megtévelyodott. Betegségének okául azt beszélik, hogy édes anyja, a vadkerti tanító egy pörét elvesztette s ezzel családját nagy veszteség érte. Azóta buskomorság vett erőt a szorgalmas fiu s ma kiört rajta az elmebaj. Le akart ugrani a szerencsétlen diák a gimnázium omeletéről. Nagynehezen tudták megakadályozni s bezsállították a kórházba.

A margittai mandátum. A margittai választás dolgsban, melyen Öley Kálmán szabadelvű győzött Szathmári Mórral a függetlenségi Kossuth párt jelöltjével szemben, a Kuria tudvalevőleg vizsgálatot rendelt el. Ezt a vizsgálatot a nagyváradi kir. tábla részéről kiküldött dr. Plopu György táblai bíró január hó 29 én kezdi meg és négy napon át, 30., 31., február 1. és 2. napján folytatja. Összesen negyvenhét tanút idézett meg, de esetleg kihallgatásra kerülnek a felek által előállítható tanúk is. Az idéző végzéseket bírósági végrehajtó utján kézbesítették a kuria határozatában megnevezett tanúknak. A vizsgálat iránt nemcsak a területben, hanem általában is nagy az érdeklődés.

A debreczeni kereskedelmi- és iparkamara közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, január 21.

A debreczeni kereskedelmi- és iparkamara a főtéren díszes palotát építettett s hivatalos helyiségeivel már hónapok előtt elfoglalta az új székház első emeletét. A helyiségek legimpozánsabb része természetesen a díszterem, a melyet pedig tegnapi első közgyűlésük alkalmával töltöttek meg a kamara tanácsosai.

A mint beléptek a kamara tanácsosai, sűrűn hangzottak fel a dicséret és az elismerés szavai:

— Gyönyörű ez a terem!

A tervezőt, a végrehajtó elnökséget s a díszterem munkáiban résztvevő iparosokat, különösen Náday Rezsőt elhalmozták gratulációval. Egy kis büszkeséggel kell ezt regisztrálnunk, mert az érdem a dicsőség egy szálíg mind *debreczeni férfiak, debreczeni iparosoké.*

Mikor pedig a terem csillárját felgyújtották, ragyogó fény áradt a faragványos díszítéseivel impozáns elnöki emelvényre, a márványoszloptos ablakokra és a tanácsosok által elfoglalt felette kényelmes padosorokra.

Szinte nagyobb kedvet, lelkesedést öntött a kitünő hangulat a tanácsosokba s a közgyűlés folyama alatt a felszólalási s eszmecserekedv mintha nöttönött volna.

A kamara közgyűlésének tárgyszorozata különben is bőven szolgáltatott hozzá módot és alkalmat. Érdekes és fontos ügyek kerültek elbírálás alá, amelyeknek elintézéséről az alábbi tudósítás keretében számol be munkatársunk:

A közgyűlés megnyitása.

Jóllehet délután fél négyre tüzték ki a közgyűlés kezdetét, csak négy óra után nyithatta meg a közgyűlést Szabó Kálmán elnök, mert a kamara tanácsosai alig tudtak betelni a terem dicséretével.

Szabó Kálmán, mikor megnyitotta a gyűlést, melegen és hálásan mondott köszönetet azért a megtisztelő bizalomért, amelylyel őt újból a kamara élére állították. Feladja, hogy a bizalmat méltó munkássággal akarja meghálálni és minden törekvése oda irányul, hogy a kamarát arra a színvonalra emelje, amely a kamarát nagyságához és munkásságához képest méltán megilleti. Fajdalommal jelenti ki, hogy oldala mellől a halál elragadott egy olyan kiváló munkaerőt, mint amilyen dr. Király Ferenc, a kamara titkára volt. De bizik a jó sorsban, a jövőben, a kamara tanácsosainak és tisztikarának ügytuzgalmában s reméli a legjobbat.

Azután beszédét végezve, most midőn a kamara új termében első közgyűlését tartja, Isten áldását kérte munkásságukra s a közgyűlést megnyitottak jelentette ki.

Az elnöki s titkári jelentés.

Első tárgy volt az elnöki jelentés s a múlt év ügyforgalmát, működését felölölő titkári jelentés. Ezek hosszabb terjedelmű munkálatok lévén, időt vett igénybe, míg Grünwald József segédtitkár azokat felolvasta.

A jelentés egyik legfontosabb része az, amelylyel az új székház építési költségeit s a túlköltségek indokait sorolják fel. A kamara székházának építése ugyanis jelentékeny túlköltségekét provokált, mert egy újabb épületrészszel, raktárbhelyiségek és iparmuzeummal akarták gazdagítani a székházat. A régi házat nem tudták értékesíteni, hát egy ötvenezer koronás költséget vettek fel, de még újabb ötvenezer koronára lesz szükség.

A jelentést köszönettel és elismeréssel tudomásul vette a közgyűlés s az újabb költségen felvételére is felhatalmazást adott a közgyűlés.

A jelentés kapcsán kimondta ezután a közgyűlés, hogy dr. Király Ferenc elhunyt titkár érdemeit jegyzőkönyvben örökíti meg, özvegyének pedig a titkári fizetésből félévi összeget egyszerre kiutalványoz.

Az özvegy nyugdíja.

Szabó Kálmán elnök ezután dr. Király Ferenc elhunyt titkár érdemeinek ismételt méltánylása után előterjeszti, hogy szabályzatuk értelmében az özvegy nyugdíjazásáról kell gondoskodni. Felemlíti az elnök, hogy a kamara nyugdíjszabályzata szerint kamarai tisztviselő özvegyét kétszáz forintnál kevesebb és hatszáz forintnál nagyobb nyugdíj nem illeti meg.

Jelentése kapcsán azután javasolja az elnök, hogy dr. Király Ferenc özvegye részére a legmagasabb nyugdíjat, hatszáz forintot szavazzon meg a közgyűlés s ezt 1902. július elsejétől folyósítsa.

A közgyűlés az elnök javaslatát elfogadta.

Az új titkár.

Egyike volt a legfontosabb ügyeknek természetesen a titkári állás betöltését célzó intézkedések. Szabó Kálmán elnök előterjesztette, hogy a kamara által ez ügyben javaslatot bízottság küldetett ki, amely legutóbbi ülésében hozott határozatával azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a titkári állást pályázat útján töltsse be a kamara.

— Helyes! Helyes! — hangzott minden oldalról.

Szabó Kálmán: Amennyiben ezt helyeselni méltóztattak, határozatilag kimondom, hogy a kamara a titkári állás betöltésére pályázatot fog hirdetni. Felhívja ezután Grünwald József segédtitkár, hogy a pályázati hirdetményt olvassa fel.

A hirdetmény szerint a kamara titkárának ötezer korona évi fizetését és ezer korona lakbért ad. A pályázatok február 28-án, déli 12 óráig adandók be, az állás pedig a hozott határozat után legkésőbb két hónap alatt elfoglalandó.

Élénk és hosszantartó eszmecsere provokált az elnök által javasolt kandidáló bizottság megválasztása. Siehermann Mór kültag ugyanis a paritás kedvéért azt kívánta, — nem azért mintha ő is reflektálna a megtiszteltetésre s kijelenti, hogy el se fogadná — hogy a vidéki tagok ugyanannyi számmal legyenek képviselve a kandidáló bizottságban, mint a beltágok. Az indítvány erős eszmecsere provokát, míg végre a kandidáló bizottságot a következőleg állapították meg: Az elnökségen kívül tagjai a beltágok közül: Zádor Lajos, Szentkirályi Tivadar, Tóth Kálmán, Dávidházy Kálmán, Bechert Manó és Szántó Győző; a kültágok közül pedig Kreutzer Balázs Szolnokról, Jákó Mihály Szathmárról, Siehermann Mór Szigetről és Stoller Ferenc Nyiregyházárol.

A kamara pénztárosa.

Szabó Kálmán elnök ezután bejelentette, hogy Bonyás Emil eddigi pénztáros tisztéről leköszönt s mivel ezután a kamarai pénztárosnak könyvvezetést is

kell teljesíteni az új pénztárosi állástnegy-
százkorona tisztelődijjal szervezik.

Az elnök ajánlatára a közgyűlés Lu-
kács Ármint választotta meg pénztár-
noknak.

Miután még miniszteri rendeletek
ügyében intézkedett a kamara, a közgyűlés
kevéssel hét óra előtt véget ért.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Kis Imre a fölbujtó.

Mintegy két évvel ezelőtt Pércsen meg-
ölték egy legényt. Vasárnapi duhajko-
dás között, a legények legdubajabbikát
ütötte agyon valaki. A vizsgálat kide-
ritette, hogy Fekete Józsefet ifj. Kis
Imre ölte meg. A legényt elfogták és
annak rendje és módja szerint megtar-
tották fölötte a főárgyalást. Itt aztán
érdekes dolog történt. A vádlott ugyanis
tagadott és mikor szembesítették egy
tanuval, az ilyeneket mondott:

— Ha nem te ölted meg, akkor
miért kínálgatott 10 pengőket az apád
a Czirják gyerekeknek, ha melletted
vallanak?

Az ügyész szaván fogta a legényt
és mihamarabb kiderült, hogy az öreg
Kis Imre, mert nagyon féltette a fiát,
Czirják József és Czirják Lajos legé-
nyeknek 10-10 frtot ígért, ha a fia
javára beszélnek, amikor bekívánja
őket a törvény. Hamis tanuzásra való
felbujtásért állott tegnap a törvényszék
előtt az öreg Kis Imre. A tárgyalást
Szőke István dr. vezette, a vádat *adint*
dr. ügyész, a védelmet Kardos Samu-
dr. képviselte. A vádlott nem tagadta
a terhére rótt cselekményt, de tanuk is
igazolták, hogy részegen követte el a
tettét. A törvényszék Kardos dr. véd-
beszéde után Kis Imrét felmentette a
vád alól. Az ügyész feliebbezett.

§ Agyongázolt gyermek anyja a bíróság előtt.

A múlt év
őszén nagy csapás érte Hercz Benőné.
Két éves kis gyermeke az utcán ját-
szadozott; az apró jószág nem tudott a
feléje robogó szekér elől elmenekülni.
Mikor az anya kijött, nagy népe-ödület
közepette, gyermeke véres holttestére
borulhatott csak. Az édes anyát, a miért
gyermekére nem vigyázott, gondatlanság
miatt vád alá helyezték és tegnap mon-
dott felette ítéletet a debreczeni kir.
törvényszék Szőke István dr. elnöklete
alatt. Gondatlanságot követett el Hercz
Benőné, mikor a két éves gyermeket az
utczára engedte és ezért sok enyhítő
körülmény figyelembe vételével 30 ko-
rona pénzbüntetésre ítélte a törvény-
szék. A kocsiat felmentették.

SZÍNHÁZ.

Peleskei nótárius. Komlóssy kis
asszony hirtelen közbejött betegsége miatt
tegnap este ép oly hírt a műsorváltozás
voit a debreczeni színházban. Gál József
Peleskei nótáriusa került színre alig néhány
ember előtt. Ez alkalommal Székely Miklós
játsszotta a címszerepet a nála megszokott

kitűnő humorral. Az előadás a körülmé-
nyekhez képest elég simán folyt le. Fáy
Flóra, Oly, Nagy Gyula és Szigeti Lujza
működték közre nagyobb szerepekben,
mindannyian igyekezettel. Szőke Sándor
tánczát a közönség most is megtapsolta.

Műsorváltozás. A színház két pri-
madonnája, Komlóssy Emma és F. Kállay
Lujza asszony betegsége folytán a léten
egy kis műsorváltozásban lesz részünk.
Szombaton este a *Gasparone* helyett *Lili*
kerül színre. Az igazgatóság ezzel a „B“
bérlet általános óhajának is eleget óhajtott
tenni, amennyiben több oldalról kérelmez-
ték, hogy a Lilit adják elő már egyszer
„B“ bérletben is.

ÚJDONSÁGOK.

* **A városi tanács a hus-
csarnokban.** Egy-egy városi intéz-
mény ellen még nem hangzott fel annyi
panasz, mint éppen a Simonffy utcai
bérházban elhelyezett huscsarnok ellen.
Az ottani árusok is terjedelmes panaszt
adtak be a városi tanácshoz és sérel-
meik sürgős orvoslását kérték. Erre a
tanács *Biczko* Sámuel rendőrfőkapitányt,
dr. *Sárváry* Gyula tiszti főorvost és
Acsél Géza főmérnököt küldte ki, hogy
vizsgálatot tartsanak s erről jelentést
tegyenek a tanácsnak. A jelentést egész
terjedelmében közöltük s ezzel tegnap
foglalkozott a városi tanács is. Érdem-
leges határozatot azonban a nem eléggé
tájékoztató jelentés alapján nem hozott,
hanem elfogadta *Komlóssy* Arthur fő-
jegyző javaslatát, hogy mindannyian
személyesen győződjenek meg az álla-
potokról és akkor menjenek a huscsar-
nokba, a mikor ott legnagyobb a for-
galom. A tanács megbízta a főjegyzőt,
hogy erre a szemlére határidőt tűzzön
ki és a tanács tagjainak meghívásáról
gondoskodjék. *Komlóssy* Arthur fő-
jegyző ezen az alapon a szemle meg-
tartására a ma délelőtti kilencz órát
tűzte ki. A városi tanács tagjai tehát
ma délelőtti kilencz órakor testületileg
mennek el a huscsarnokba, hogy sze-
mélyesen szerezzenek meggyőződést a
panaszok jogosultságáról.

* **A kórházbizottság ülése.** A
városi háza nagytanácsstermében tegnap d. u.
Körner Adolf tanácsnok elnöklete alatt
ülést tartott a debreczeni kórházbizottság.
A gyűlésen többek között szóba került
Sztola Jenő budapesti czég ajánlata is,
melyben a czég — különösen a magyar
ipar pártolását hangsúlyozva — arra kéri
a bizottságot, hogy a kórházi kötszereket
nála szereztesse be. Az ajánlatot a bizott-
ság kiadta *Csikos* Sándor dr. kórházi fő-
orvosnak, hogy boesátkozzék tárgyalásba
nevezett czéggel és ha az hajlandó olyan
feltételek mellett szállítani kötszereket,
mint a külföldi czégek, ugy a bizottság
hajlandó a kötszer-árúkat a budapesti cég-
től beszerezni. Amint ebből kitűnik, a
bizottság nem igen vette figyelembe a
hires „pártoljuk a magyar ipart“ jelszót,
mert hisz az ajánlattevő, amikor erre hi-

vatkozott, bizonyára azt értette, hogy egy
kissé drágábban szállíthatja csak a köt-
szereket, mint a külföldiek. Nálunk bizony
nem tudnak árúkat olyan áron előállítani,
mint a külföldön, de igenis tudnak egyes
bizottságok a sablonos formák eljátszásával
átsiklani mindazon, ami — habár tisztos
legyen is — a bűzsét pár garassal meg-
terheli.

* **A tegnapi ingyen kenyéross-
táson** 368 gyermek és 304 felnőt, együtt
672 szegény jelent meg és kapott ingyen
kenyeret. Mint napibiztosok: *Csurka* János,
Czabán Dániel és dr. *Czeglédy* Mihály urak
jelentek meg. Ma d. e. 11 órára: *Csath*
Zsigmond, *Csóka* Sámuel és *Dalmay* Kálmán
urak holnapra pedig: *Darvas* Béla,
Dobiecki Sándor és *Dézi* Lajos urak ké-
rettek fel a bizottság által.

* **Egyházbizottsági ülés.** A deb-
reczeni ev. ref. egyház közalapi állandó
bizottsága 1902. év január hó 24-én d. u.
4 órakor az egyház tanácsstermében ülést
tart. Tárgy: az 1991. évi közalapiszámadás
megvizsgálása.

* **Kereskedő-osárdás.** *Dézy*
József, városunk szülötte, a kitűnő
zeneszerző, kellemes meglepetésben ré-
szesítette a kereskedő bál elnökségét.
Ugyanis a holnap tartandó bálra egy
minden izében magyaros, hangulatos,
sőt gyönyörű csárdást küldött, melyet
holnap játszik a Magyar Testvérek
jeles zenekara a kereskedő bálon.

* **Jelöltek a Zion egyletnél.** A
Zion debreczeni betegsegélyező egyesület vá-
lasztási bizottsága a különféle tisztségekre
a következő tagokat hozta javaslatba: *El-
nököknek*: Ifj. *Schwarz* Vilmos, *Stern* József.
Alelnököknek: *Hochfelder* Jakab, *Márkus*
Miksa. *Pénztárosnak*: *Lusztig* Dezső, *Kohn*
Lipót. *Ellenőrnek*: *Schwarz* M. L., *Emeric*
Arnold. *Orvosnak*: dr. *Kenyeres* Elek, dr.
Rózsa Mór, dr. *Burger* Péter. *Eldőjárósági*
tagoknak: *Stern* József, *Weisz* Sándor,
Márkus Miksa, *Klein* Miksa, *Kohn* Lipót,
Molnár József. *Betegfelügyelőnek*: *Rosen-
berg* Simon, *Steier* Gyula, *Weisz* József,
Glück Adolf, *Klein* Miksa, *Gottlieb* Dávid,
Kremer Jakab, *Adler* Simon.

* **A haczowi szabósegéd.** A
debreczeni rendőrségnél már második-
ben vendégszerepel egy kétes ekszisz-
tencia és a rendőrség nem tudja, mit
csináljon vele tulajdonképen. A geog-
rafiában igen járatlanok a mi derék
közrendőreink és ez a fogyatékoságuk
nem csekély akadályt gördít az elé,
hogy tulajdonképen mit csináljanak a
kellemetlen vendéggel. A Csapó utcán
ugyanis egy züllött formájú ember ki-
licselt házról-házra és koldult. Ahol
nem adtak neki, ott alaposan leszidta
az embereket és követelődzött, mintha
jussa lett volna. A vége az lett, hogy
bevitték a Szent Anna utcai bűnügyi
osztályra. Átadta a munkakönyvét, ab-
ban minden volt, csak magyar szó nem.
Kitűnt belőle, hogy *Killer* József
haczowi szabósegéd. A dolog ugy ért
volna jó véget, ha a rendőrség eltolon-
colja Haczwora, de mivel senki se
tudta, merre van Haczwó, hát szabadon

eresztették. Tegnap ismét felhozta egy rendőr Killer Jozsefet. Az egész bűnügyi osztály most azon töri a fejét, hogy miként lehetne megtudni, merre van Haczw. A szabósegéd csak annyit tud róla, hogy Kassa felé van és így alighanem ismét szabadon eresztik, mert elvégre is hogy lehessen Debreczenben megtudni: merre van Haczw?

*** A polgári kerékpáros egyesület estélye.** Várakozáson felül sikerült hangversenyt rendezett a polgári kerékpáros egyesület tegnap este a Dréherben, a kereskedő ifjak dalkörének és többeknek a közreműködésével. Az estély nyolcz órakor vette kezdetét, a mikor már nagyszámu, leginkább hölgyközönség töltötte meg egész zsufolásig az éttermet. A műsor első száma a Kiss Béla zenekara által szép összjátékkal előadott „La Traviata” nyitány volt, mely után a kereskedő ifjak dalköre énekelt. Aztán következett a László Bandika hegedűjátéka, melyet Zongorán Márton Géza kísért. A kedves kis gyermek sok tapsot aratott, szülei nagy öröme. Utána Dr. Benedek János orsz. képviselő lépett a pódiumra és szünni nem akaró tapsok között adta elő két saját szerzeményű költeményét. Majd a ker. ifjak éneke után Thieszen Arthur nagy tetszés mellett mutatta be Gramophonját. Komlóssy Emma elmaradt énekszáma helyett Érczkövi Karoly gyönyörködtette a publikumot szép baritonjával, melyet zongorán Márton Géza színházi karnagy kísért. Szintén ő kísért Sziklay Miklós kuplét, melyeket ez a „komikus” cz. monológ elszavalása után adott elő. A hálás közönség tapsaiból neki is bőven kijutott. A program utolsó száma a kereskedő ifjak dalkörének éneke volt. Aztán kezdetét vette a tánc, melynek a hajnali órák vetettek véget. A talp alá valót Kiss Béla jóhírű zenekara huzta. A megjelent díszes hölgyközönség névsorát a következőkben sikerült összeállítani:

Asszonyok: dr. Benedek Jánosné, dr. Bakonyi Samuné Uogár Lipótné, Nádai Rezsóné, K szler A.-né, Weiner Adolfné, Hoffmann Sándorné, Woczasok Ignáczné, Paczelt Jánosné, Kis Adolfné, Molaár Józsefné, Zelinger Edéné, Stiplosak Miklósné, Flaschner Györgyné, dr. Altman Béláné, László Albertné, öz. Rothné, Friedvalszky Rezsóné, Thieszen Arthurné, ifj. Schwartz Vilmosné, Jónás Mórné, Farkas István Palné, Turai Frigyesné, Dázi Lajosné, Hann Dezsóné (N.-Várad), Schön Simonné, P. Nagy Árpádné, Püspöki Lajosné, Fehértói Istvánné, Ottó Lajosné, Adler Ignáczné, Batori Józsefné, Szabó Istvánné, Fekete Jakabné, Nagy Béláné, Nyegrus Gyuláné (Budapest), Dankó Mihályné, Keiser Salamonné, Lindenfeld Jenőné, Ott Károlyné, Edlich Józsefné, Györfy Károlyné, Goldstein Herman, Cziczó Lajosné, Uray Vilmosné, Kulcsár Gyuláné, Bauer Károlyné, Szinétár Sámuelné, Winkler Mártonné, Márkus Jenőné.

Leányok: Hetey Margit (Szoboszló), Hoffmann k. a., Paczelt nővérek, Juridesz Paula, Stark Vilma, Mézes Mariska, Grossmann nővérek, Friedvalszky Gizella, Schön Etelka, Kornblau Erna, Püspöky nővérek, Balla Irma, Ottó Lidia, Bérosi Vilma, Gross Eila, Adler Gizike, Sik Pirozka, Goldstein Gizella, Masodi Margit, Tafler Ida, Tafler Irma, Batori Mariska, Weisz

Berta, Weisz Aranka, Eidler nővérek, Goldstein Aranka, Marosi Gizike, Ujvári Ilonka, Dankó Böske.

*** Eljegyzés.** Debreczen szép leányainak egyik aranyos tagja tegnap boldog menyasszony lett. Társadalmi életünk köztisztelőben álló tagjának: Fenyéri Zádor Lajosnak és nejeének: Szabó Vilma uróknak bájos és nagyműveltségű leányát Vilma kisasszonyt jegyezte el a Vilmos-huszárezred rokon-szenves és társadalmi körük kedvelt tagja: nedeczi Nedeczky Ferencz kapitány. A boldog ifjak eljegyzéséhez nemcsak a kiterjedt rokonság, de az ismerősök s a tisztelők nagyszámának őszinte szerencsekívánatai fűződnek.

*** A holnapi kereskedő bál.** Holnap fog lezajlani a farsang egyik legfényesebb és legsikerültebbnek ígérkező bálja: kereskedő bál. Az előkészületek után itélve szebb, fényesebb és népesebb bál Debreczenben nagyon régen nem volt. A rendezőség minden irányban a legfigyelmesebb; a Bika dísztermét ez alkalomra Paczelt János kertészeti intézete valóságos tündérekertté varázsolja, a bálányák emelvényéről pedig valóságos meseszerű dolgokat beszélnek a díszítést illetőleg. Különbözik hogy mily siker koronázza a buzgó rendezőség fáradozásait. Láthatjuk abból, hogy a 32 páholy elégtelennek bizonyult, úgy hogy lent a fősztinten újabb páholyt állítottak fel s ezeket is már mind elfoglalták. Ez alkalommal huzzák először a Magyarfiúk a Magyar Kálmán által ez alkalomra szerzett és a bálányáknak ajánlott remek „Kereskedő csárdás”-t is és hisszük, hogy a kereskedő bálról a jelen voltak kedves emlékekkel távoznak.

*** Az öngyilkosjelölt büne.** A napokban Kovacs János borbélyt egy kis baleset érte. Amint az utcán ment, kezében az elmaradhatatlan táská, valaki felmetszette a táská oldalát és a benne lévő forgó pisztolyt, megborotvát elemelve, szó nélkül tovább állott. Kovács sietett a rendőrségre és jelentést tett a lopásról. Dobos rendőrbiztos nyomozott ez ügyben és tegnap délután sikerült neki kézrekeríteni a revolver elcsipőjét Gritt Gyula mérszárossegéd személyében. Az elcsipett embert tegnap délután hallgatta ki Mile Pál r.-fogalmazó. Gritt Gyula visszazármaztatta a lopott dolgokat, de — ugymond — azért volt neki szüksége a revolverre, mert öngyilkos akart lenni. A feleségével rossz viszonyban élt és már megunta a nyomorgást. — Az öngyilkossági szándékáról azonban úgy látszik, letett és mivel a káros nem kívánta a megbüntetését, szabadon bocsájtották.

*** Igyunk** szénásvával tellett ebesi ártézi forrásvizet, vegyítseta, legjobb, leg egészségesebb, legüditőbb ital. Ládákban házhoz szállítva félliterenként 4 fillér, szénásv nélküli ivóvíz másfél literes üvegenként 8 fillér. Kapható mindenütt. Főraktár Piac, 7.

Vázsonyi debreczeni beszéde.

— Távirati tudósítás. —

Vázsonyi Vilmos orsz. képviselő debreczeni beszéde, jölehet ma már dr. Benedek János orsz. képviselő Vázsonyihoz intézett táviratát is nyilvánosságra hozták az esti lapokban, mind nagyobb izgalmakat teremt, úgy hogy Vázsonyi lakásánál már a rendőrség őrködik, hogy az esetleges tüntetéseknek elejét vegye.

Dr. Benedek János ugyanis a következő táviratot intézte Vázsonyi Vilmoshoz:

„Főszerkesztői nevem alatt megjelenő „Debreczen” című lapunk mai száma Mórioz Pál felelős szerkesző tollából bizonyára téves információ alapján erősz. támadást intéz ellened, állítva, hogy Kinizsit, mint nemzeti hőst gyaláztat. Addig is, míg holnapi számunkban e méltatlan bántalmat kiengesztelni megkíséreltem, ezáltal is biztosítalak őszinte baráti tiszteletemről, nagyrabecsülésemről. Legmélyebb sajnálatomat jelentem a fölötte, hogy épen az én főszerkesztői nevemmel bíró lap intézte ellened bár kétségtelenül jóhiszeműleg s méltánylandó hazafias felbuzdulásból ezt az igazságtalan támadást. Tisztelő barátod Benedek János, orsz. képviselő, a „Debreczen” főszerkesztője.”

A rektifikáló levél dacára ma az egyetemi ifjuságból a nemzeti párt a következő röpiratot osztogatta a fővárosban s küldte meg azt a képviselőház tagjainak:

Nagyságos Urunk!

Vázsonyi Vilmos orsz. képviselő Debreczenben, f. hó 19 én tartott beszédében ezeket mondta:

„Az iskolai neveltetés nálunk a vérontás apologiája — ott van a történelem. A történelmet tanulva, folyton verekedést, csatározást tanulunk. A zenge ifju nem hall nagy szellemekről, hanem a nagy Kinizsíról, ki husz törökkel viv egyszerre. Mikor az ifjuság folyton a vérontás gloriációját hallja, olvassa, természetes, az ifjuságban feléled a vérezomj, a szelhdített kultur-bestia ver gyökeret. Ha feladatát akarja teljesíteni a pedagógia, a vallás, akkor ezt ki kell irtani!”

Tehát Árpád bonfoglaló népe, Hunyadi törökverő hada, Rákóczi kuruczai, 48 nak hősei vért szomjuhozó banditák, kiknek dicső korára, ha visszatekint a lelkes ifju, hogy megtanulja önzetlenül szeretni s vére hullásával, ha kell, oltalmazni egyetlen hazáját „bestiává” fajul. Irtuk ki keblükből szép hazánk ezeréves történetét, gyalázat, piszok, bestiális annak minden dicsősége, minden nagysága, ne legyünk magyarok! Egy országgyűlési képviselő, törvényhozó mondta ezt! Nagyságos képviselő ur! Őök közt van ez az ember, őökkel együtt intézi nemzetünk sorát, őökkel együtt hivatott boldogágra, szebb jövőre vezérelni ezeréves Magyarországot. Nem, nem tovább! Mély megbotránkozásunk, végtelen gyűlöletünk hatalmas érzetével fordulunk Önökhöz mi, a magyar egyetemi ifjuság, ne tőrjék e hazáruól, megvetendő ellenünket undorító szégyenfelt gyanánt hazafias körökben, vessék ki, pusztítsák el! Önökben van bizalmunk, Önöktől várjuk legméltóbb megtorlását e szivettépő gyalázatnak. — Hiszünk: csalódnai nem fogunk! Hazafias üdvözléssel az egyetemi nemzeti párt.

A demokraták erre estefelé órási plakátokon válaszolnak az ifjuságnak s azt hangsúlyozzák, hogy nem igaz, mikép Vázsonyi debreczeni beszédével sértette volna a nemzeti kegyeletet.

Az egyetemi ifjuság az esteli órákban határozatot hozott, hogy tüntetést rendez.

ÁVRATOK.

Nagy tüzvész.

Fokváros, január 23. Fokváros centrumában iszonyu tüzvész pusztit. — A tűz a Robertson-féle áruházban ütött ki.

A székelykereszturi mandátum.

Budapest, január 23. A székelykereszturi mandátum ügyében ma hirdette ki a Kuria ítéletét. — A mandátum megsemmisítését kérelmezőket elutasította.

A katolikus kongresszus.

Budapest, jan 23 A kath. kongresszus délutáni ülésén Horánszky Nándor kijelentette, hogy nem akarta a katolikus érzelmeket sérteni; ő az összes felekezetek iskoláinak államosságát érte, a felekezetek befolyása és jogának fenntartásával. Sajnálja, hogy Majláth püspök őt nem tartja az egyház hű fiának. Majláth azt felelte, hogy a multkor nem vezette animozitása. Az iskolák legfőbb kinevei az egyháznak; mint püspökök, kötelessége megvédeni. Az egyetemi ifjúság Majláthot távozásakor megéljenzte, Horánszkyt pedig megabozogolta.

Robbanás egy torpedó-hajón.

Antibes, január 23. A „Jaure Guiberry” páncélos csatahajó ma a Juan-öbölben torpedó-gyakorlatokat végzett. Egy torpedó szétrobbant és több emberéletet pusztított el.

HIREK.

× Erzsébet főhercegnő esküvője. (Éjjeli express tudósítás.)

Néhai trónörökösünknek, Rudolfnak egyetlen leánya, ősz urskodónk szeretett unokája Erzsébet Mária főhercegnő ma délelőtt lett hitvese szive választottjának, a deli Windischgrätz Ottó hercegnek. Az esküvő szorosán, családi körben ment végbe s a magas család tagjain kívül csak a legfőbb udvari méltóságok voltak jelen. Tudósítónk az esküvőről a következőket írja: Erzsébet Mária főhercegnő és Windischgrätz Ottó herceg esküvője ma délelőtt 10 órakor ment végbe a Burg József-kápolnában. Ott volt a király, az itt időző főhercegek és főhercegnők, Lipót bajor herceg és Gizella bajor hercegnő, György és Konrád bajor hercegek, Pál mecklenburg-schwerini herceg, gróf Lónyay Elemér és neje, a Windischgrätz család tagjai, a legfőbb udvari méltóságok, Goluchowski közös külügyminiszter. Gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagy. Az esketést Mayer püspök végezte fényes segédlettel. Az esküvő után a király kihallgatáson fogadta az ifju házaspárt.

× **A kabinat tagjairól.** (Éjjeli express tudósítás.) A kabinet azon tagjai közül, a kik Mária Erzsébet főhercegnő renunociációjára Bécsbe utaztak volt, tegnap este csak Széll Kálmán miniszterrelük és Wlassics Gyula vallás-és közoktatásügyi miniszter érkeztek vissza; báró Fejérváry Géza, Hegedüs Sándor és Plósz Sándor miniszterek

bivatalos ügyekben még Bécsben maradtak. Hegedüs Sándor kereskedelemügyi minisztert tegnap este a magyar miniszterium épületében felkereste báró Call osztrák kereskedelemügyi miniszter és hosszasan tárgyaltak folyó ügyeket. Hegedüs minisztert ma délután Mária Jozefa és Mária Terézia főhercegnők fogadják.

Dráma az Angyalföldön.

Fővárosi tudósítónk telefon-jelentése. —

Budapest, január 23.

Halálos végű dráma történt ma éjszaka az angyalföldi Főhi-aton: Matlekovics gyári munkás agyonlőtte a vele vadházasságban élő Virt Juliát s azután önmagán ejtett olyan halálos sebet, hogy néhány percnyi kintlódás után ő is meghalt. A véres drámának okát nem kellett sokáig kutatni. A férfi, a szorgalmas kezű munkásember már hónapok óta nem tudott munkát kapni. Napról-napra bejárta a főváros gyárait, műhelyeit, benn járt a munkaközvetítőben is, de keresethez jutni nem tudott. A mi kevés megtakarított pénzük volt, hamar elfogyott és aztán egyre kevesbedett a kicsiny, szűk szobácska szegényes butorzata is.

Az utóbbi napokban már a földön háltak, egyszerű, kemény szalmazsákon s takarójuk is csak a dohos, fülledt levegő volt. A 18. számú ház szomszédai, a kik között persze több a munkanélküli, mint a ki munkát kapott, már tegnap észrevették, hogy Matlekovics, a józan gondolkodású ember nagyon levert. Az asszony, Virt Julia, el is panasolta az ember szomorúságának okát, két napja már csak ingyenkenyeren éltek. Tegnap este, alig hogy lezállt az alkony, a két ember bezárkózott szobájukba. Később elcsendesedett az egész ház. A szegény emberek hamar keresik fel a but-bánatot felejtő álmot.

Éjjel két óra felé pisztolydörrenés verte fel a környéket. Nehány pillanattal utóbb egy második lövés dördült el. A szomszédok felugrottak fekhelyükről, kifutottak az udvarra. Mind ott voltak a ház lakói, csak Matlekovicsék lakása maradt zárva.

Ebből sejtették meg, hogy a lövés Matlekovicséknál dördülhetett el. Nagy-nehezen előkerítettek valahonnan egy szál gyertyát, meggyújták és behatoltak a kis szobába. Matlekovics szétroncsolott fejjel feküdt a szoba padozatán, kezében görcsösen szorongatta a még meleg esővű pisztolyt.

Mellette a szalmazsákon vékony sávban folyt el az asszonynak pirosoló vére. Az asszonyt a lövés s zive tájékan érte és rögtönös halált okozott. A férfi kinosan vonaglott egy ideig, de aztán elszenderült és kiszenderedett.

A férfi Udvarnokra való 38 éves ember, a nő születési helyét nem lehetett megállapítani.

Közönség köréből.*

Panasz a világitásra.

Tekintetes szerkesztőség!

Mintán közérdekű felszólalások közlése elől nem szokott kitérni becses lapjuk, tisztelettel kérjük sziveskedjék alábbi s nagyon jogosult panaszunknak szintén helyt adni.

A légszuszvilágítás ellen van nagy kifogásunk. Nem tudjuk mi történik kün a gázgyárban, milyen anyagot használnak, de azt az egyet sajnos tapasztaljuk, hogy a légszuszvilágítás nagyon rossz s ha így halad, nem bírja ki a versenyképességet a faggyu-gyertyával. Pislákolnak a lángok, intenzív fényük nincs s nem megbízható.

Azért visszük panaszunkat nyilvánosság elé, mert reméljük, hogy így nem marad eredmény nélkül és a közönség érdekében segíteni fognak ezen a tarthatlan állapoton.

Több főtéri lakos.

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

FARSANGI NAPTÁR.

— Mikor mulat Debreczen? —

Jan. 25-én. Kereskedők bálja.

26-án. Polgári Kör bálja.

Február 1-én. Bohóc-estély.

2-án. Iparos-Kör bálja.

Febr. 5-én. Nőgyelet vigestélye.

6-án Vasuti altisztek bálja.

8-án. Jogász és Tisztviselő-Kör táncestélye.

8-án. Stern József és Testvére kő-fegyár személyzetének táncvígalmi a diargit dísztermében.

15-én. Fillér-egylet tea-estélye.

Megszökött az anyósával.

— Saját tudósítónktól. —

Érdekes letartóztatások történtek a napokban Bogojeván. A letartóztatottak közül a nő 40, a fiatalember pedig 26 éves.

A letartóztatásnak érdekes előzményei vannak. Vuits Jován községi irnok volt Ilokon — írja nekünk tudósítónk és beleszeretett Milojevics Milos odavaló tanító Deszanka odavaló 18 éves leányába. A szülők nem ellenezték az ismeretséget és Vuits, akit szivesen láttak Milojevicséknál, gyakori vendég volt a tanító házában. Félévi látogatások után a mult szerb karácsonyi ünnepek alatt Vuits eljegyezte a szép fiatal leányt, ki boldog volt, hogy nem sokára egybekelhetnek.

A mult héten váratlan eset adta magát elő.

Milojevicsné, a menyaszonny anyja eltűnt hazuról s ugyanakkor eltűnt Vuits, a vőlegény is. A mama eltűnését megmagyarázta az a kis levél, amelyet Milojevicsné a leánya vánkosa alá dugva hagyott hátra. Ebben a levélben Milojevicsné bocsánatot kér a leányától, hogy a vőlegényét elhódította s többek között ezekkel a szavakkal bucsuzik:

— Te még fiatal vagy, talázz magadhoz való fiatal embert, a ki feledtetni fog veled mindent. Nekem most kínálkozó a boldogság, est nem akartam elszalajtani.

A szegény leány annyira szivére vette est az esetet, hogy megmérgezte magát

Az elbagyott férj pedig, mivel felesége magával vitte azt a 300 forintot is, a mit a leány kelengyére szántak, feljelentést tett a szerelmes pár ellen lépését.

CSARNOK.

A büntársak.

Regény.

Irta: *Than Gyula.*

A montilloni gróf nagy gyönyörűséggel nézte menyasszonyát és a macroisi grófot, hogy milyen boldogan örvendenek a vizionlátásnak. Érezte, hogy ez tökéletessé tette az ő holdfényét is. Most már Ilennek minden óhaja, minden kívánsága teljedésébe ment.

A kölcsönös bemutatkozásokra sokáig került a sor. Az egész társaságnak be kellett várnai, míg az édes apa és leánya gondolkodtak azokra is, akik most tanúi a vizionlátás örömeinek. A bemutatkozásra csak ezután kerülhetett sor. Az öröm mindnyájuk részéről csak ezután vált tökéletessé. Mikor Ilen megismerte mostoha anyját, aki szeretettel ölelte keblére, a bárót is viszont, mikor édesatyja és a többiek megismerték a montilloni grófot.

Alig tudtak betelni egymással. Oly sok mondanivalójuk volt a az örömet a csodálkozás váltotta fel, mikor sorukat mindannyian elmesélték egymásnak.

Hát még mikor megtudták, hogy Ilen menyasszony a montilloni gróf legbőbb vágya, hogy ezt az anyját feleségévé tegye. Micsoda határtalan öröm öntötte el mindannyiok szívét.

(Folyt. köv.)

A tenger fiai.

Regény.

Angol eredetiből fordította:

Szebenyei József.

(Folyt.)

— Nem cserélnék veled lelkiismeretted ezer dollárért mondta Dan. Eredj be aludni Penn, ne keverd magad a fiúk delgába. Huzz egy vödör vizet Harvey. Dobd felre ezt a szemetet Penn. mielőtt lefekszel. Ébren tudsz addig maradni?

Penn felvette a nehéz kosarat, tele halaprócellákkal és beleöntötte a tengerbe, aztán szóltanul tért a szobájába, hogy aladjék.

Lefekvés után a fiúk takaritanak és az első őrtállás a fiúk a We're Here-en Dan gyorsan tisztítani kezdte a hajó teknőt, felállította az asztalt és kitámasztotta, hogy száradjon a holdfényben, a késeket törülgette egy száraz szivaccsal, majd élesíteni kezdte azokat egy darab kőszőrűkővön. Harvey a halcsontokat és a beleket dobálta a vízbe ezalatt, Dan utasításai szerint.

Az első dobásnál egy ezüst-fehér szellem emelkedett ki a habokból és hosszú, fűtyölés szerű sobajtást hallatott. Harvey visszatántorodott és éleset sikolyt adott. Dan meg nevetett.

— Orkadelfin, mondá. Halfejeket koldul. Fel szoktak így emelkedni ha éhesek. Olyan mintha sőtét sirtól jönne, ugy-e?

Bozasztó büzhödt hal szag töltötte be a levegőt a mint a delfin eltűnt.

— Sohse láttál még orkadelfint ezolyt? Százával láthatod majd őket. Igazán jó, hogy megint van fiúk a hajón. Ottó már nagyon öreg volt, meg azonkívül német is. Sokat veszekedtünk én meg ő. Nem sokat törődtem volna azzal, ha csak ke-

resztény nyelve lett volna a szájában. Álmos vagy?

— Nagyon, mondá Harvey és fejét előre esett.

— Őrtállónak nem szabad aludni. Kelj fel és nézzük meg, vajjon a lámpáink eléggé fénylenek-e. Vigyázz Harvey, most őrt állsz!

— Ah, mi bajunk lehetne? Tiszta idő van. Átá h! Nagyon ásitott.

— Épen amikor bajok történnek, szokta mondani az öreg. Ilyenkor jól esik az alvás és észre sem veszi az ember, mikor egy gőzös kettőbeszeli, meg aztán tizenhét rézgombos tiszt megesküszik, hogy a lámpáid nem égtek, pedig süccü kód volt. Harvey, én kedveltelek téged, de ha még egyszer basszusd a szemedet, a kötél v givert ébresztelek föl.

A hold a mi sok igen furcsa dolgot szokott látni a vizeken, amint lenézett egy vékony, térdigérő nadrágot viselő fiút látott, a mint a földelzeten bukdácsolva járt körül, mialatt mögötte, csomózott kötelet lobogtatva, egy vele egykoru fiu, mint valami hóhér, lépkedet és fel-fel kiáltott a csapások között.

A rövid nadrágos fiu nyögött, gyengén rugdalózott, a vitorlákat lebegtetve a könnyű északi szél, a motóla recsegett és nyomorult proceszsió pedig ment tovább körül. Harvey zugalódott, fenyegetőzött, nyöszörgött, majd egyenesen sirni kezdett, mialatt Dan, a azó csak úgy áradt a szájából, az éjezakai őrtállás gyönyörűségéről beszélt és ütötte tovább, a kötél vége pedig a csónakokhoz csapódott minden ütésnél. Végre a kabin órája tizet ütött és a tizedik ütésnél Penn a földelzetre támoigott. Mind a két fiút két összezugorodott csomóban lelta a fő bejárat előtt és olyan melyen sludtak, hogy ugyszólván vinni kellett őket az ágyba.

— Folyt. köv. —

SZINLAP.

Ma pénteken, „A” bérletben:

A PÁHOLY,

vagy: A SZABADKÖMÜVESEK.

Bohózat 3 felvonásban.

3 Z E M É L Y E K:

Lipőczy Józsiás, gyáros —	Szathmáry.
Klára, a felesége —	Kiss Irén.
Lili, a leányuk —	Pávay I.
Kéri Annuska, Lipőczy unokahuga Szabó I.	
Hidas Bélint —	Odry Á.
Éva, a felesége —	Takács M.

Holnap szombat, „B” bérletben:

LILI.

Örök tavasz!

Van szerencsém a kert és virágkedvelőknek becses tudomására adni, hogy

Virág üzletemben

Kossuth-utca (Városház épület alatt)

virág kiállítást rendeztem.

Cserepekben: Jácint minden színben, Cineráriák, Szegfű, Frimula stb. dúz választékban és

olcsó árban kaphatók,

ugyszintén: kézi csokrok, fej- és mell-diszek virág-koszorúk legfinomabb izlés-sel elkészítve, mindenkor szolid árban szolgáltatnak ki Kiállításom szives megtekintését kérem,

Tisztelettel:

PACZELT JÁNOS.

Vidéki megrendelések, szokásos pontossággal szállítanak és csomagolásra nagy gond fordítanak.

15,625

1901.

Széna-eladás.

A belső és külső Guton az 1901. év folyamán termelt 47 csomó — mintegy 1300 m.mázsa szénának eladása elrendeltetvén, értesítetnek a venni szándékozók, hogy azokra az árverés a helyszínén a f. 1902. év január hó 28-ik és 29-ik napjain fog megtartatni.

Az árverés január hó 28-ik napján reggel 9 órakor a vontai erdőéri laknál fogja kezdetét venni.

Ide vonatkozó felvilágosítások a gazdasági ügyosztálynál nyerhetők.

Debreczen, 1902 január 20.

A városi tanács.

MIHALOVITS J. gyógyszerháza

a „Kigyó”-hoz Debreczenben.

Ajánlja:

HARMAT-ARCZPORÁT (pouder)

mely készítmény úde szint kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arcbőrt. Kifejezetten illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arczpor vagy rizsporról. Jól tapad s igen jól fed.

A Harmat-Créme a Harmat szappannal együtt használva az arcbőrt üdíti, széppé teszi s megóvja a megráncosodástól.

(Kapható 3 színben fehér, rózsás s crème színben) mint a doboz Harmat-pouder ára 50 fillér. (pamacsceal 60 fillér.) Nagy doboz ára 1 kor. 80 fillér.

Ajánlja továbbá következő arczporait:

BERLINI FETTPOUDEK (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill.

VELUTIN POUDEK (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona.

Apró hirdetések

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Gazdasszonynak ajánkozik egy korosabb nő magáros u hoz vagy urnőhöz. Czim a kiadó-hivatalban.

Köhögésnél legjobb a Dr. Burger Borsy-féle **Pemetefü** cukorka. Kapható Borsy cukrázdában és Jóska és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Legfinomabb tea rumok, és valódi orosz karaván tea, raktár: Czeglédy és Polgárnál.

Eladó ház. A Teleki ú. 3. számú ház eladó. Értekezhetni a Takaré- és Hitelintézet vezérigazgatójával.

Bármily mennyiségben veszek 1/2 és 1 tr. üres üvegeket danaturált szesz töltéshez. Békés Emil Piacz u 70

Kiadó 3 szobás utcai lakás (új épület) azonnal vagy májusra. Morgó-utca 19.

Hentes-üzlet jó helyen — jó fogalommal eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Eladó ház. A esapó utca 48. sz. ház eladó. Értekezhetni: Nagy Ferenc Takaré- és Hitelintézet vezérigazgatóval.

Garçon lakásnak e inosan burorozott két utcai szoba azonnal kiadó Szent-Anna-utca 43. szám.

1902. május 1-ától egész udvar kiadó. a Pesti-utca 13. szám, áll 4 szoba, konyha, kamara, istálló, fűszinből. — Értekezhetni: Bégány-koresmában.

Értelmes, jómodoru ügy-nőkök könnyen terjeszthető vállalathoz kerestetnek. Czim a kiadóban.

Katonakeztyük tisztítását javítással együtt párját 8 krért, glase-keztyük tisztítását jutányos árért vállalom. Péterfia utca 37. sz.

Kitünő koszt kapható uri háznál. Szent-Anna utca 27.

Jeles irónk „Jókai“

nevét viselő utcában, 16. számú házban lakik

Kiss Gusztáv
arozképfestő,

kit tíz évi külföldi tanulmányozása után a honvágy hazabozott szülőföldére és itthon tartózkodik f. év ápril. 15-ig s ezen idő alatt elfogad megrendeléseket igen szerény díjazás mellett.

Fénykép után életnagyságu mellkép művészi kivitelben, kretarajz 4 frt.

Olajfestmény 20 frt.
Műve (gy nagyobb szabásu női arczkép) megtekinthető

Varga és Flaschner
butor kereskedők kirakatában.
Piacz-utca 44 Ufalussy-héz.)

Farsang alkalmából

ajánlom jó hírnevű

varróműhelyemet

a n. é. közönség becses figyelmébe.

Báli ruhákat, jelmezeket és egyéb

női öltözékeket

izlésesen, gyorsan és jutányosan készítek.

Katz Ida

Kossuth-utca 43 sz.

Élő-virág üzlet.

Van szerencsénk a n. é. közönséget tudatni, hogy a főpiacon, (nagy tözsde mellett) lévő

virág-üzletünkben

állandóan frise vágásu

élő-virág

áll a virágkedvelő-közönség rendelkezésére. Csokrok, koszoruk, mindenféle virág-munkák a legujabb divat szerint rendkívül jutányos árak mellett kaphatók.

Tisztelettel:

FARKAS és HARABULA

műkertészek.

Vidékre gyors és pontos kiszolgálás biztosítatik.

OTTHON CSINÁLJUNK

rumot

1 deka rum essentia . . . 10 fillér.
Hozzávaló szesz . . . 1.76 fillér.
Uvegért 8 fillért visszaszámítok
Chinai és orosz-teák nagy raktára
Deutsch Lajos.
A főposta mellett. Piacz-utca 38.

Köhögés ellen legjobb a kolle-mes izü Kaiser-féle **MELL-BONBON**, amiről 2740 hitelt. bizonyítvány tauskodik. Biztos hatáan köhögés, hurut rekedtség s elnyálkásodás ellen. Feldmúl bármely hasonló készítmény. 1 csomag ára 20 és 40 fillér.

Főraktár DEBRECZENBEN.

Mihálovics J. gyógyszerárában.

ANATHERIN.

A Dr. Popp J. G. cs. és kir. udvari orvos (Bécs)

Anatherin szájvize,

ugy a száját mint fogakat egészségesen tartja s megszünteti a fogfájás, ami szükséges is a táplálkozás és emésztés szempontjából.

Csak akkor való i a készítmény, ha két arany nyomásu jecz-ken saját czéggemmel van el látva, 1 üveg ára kor. 2.80.—2.—1.

Az Anatherin fog-crème

ón tubusokban, habnélküli, ezért nem rontja a fogat, de fehériti s ti ztán tartja azt. — Fogp r 1. or. 2 fill. Anatherin fogpaszta üvegdobozban 1 kor. 40 fill., csomagban 70 fill., f gplomba 2 kor., gyógyfűszapp n 60 fill. Kapható: gy gyszertár kban, Kontsek Géza, Szent-Királyi Tivadar és más előkelőbb üzletekben.

Valódi Moskvai Karaván teák,
Valódi Moskvai „Popoff”,
Valódi Jamaika-rum,
Valódi francia Pezsgők,
Valódi francia likörök,
Valódi francia Cognac,
Kitünő magyar Cognac,
Kitünő magyar Tokaji-Asszuk,
Kitünő magyar pecsenye-borok,
Kitünő magyar asztali-borok,
Kitünő magyar Tea-sütemények,
Kitünő magyar Cukorka-specziálítások
KONTSEK GÉZA

ujonnan berendezett üzletében,

KOSSUTH-UTCZA 7.

Uj nagy fűszer-árjegyzék kívánatra ingyen.

TOILETTEK
tisztítása

Bejarat az utcáról.

kifogástalanul
Hrabéczy Antal
kelmefestő és vegytisztító intézetében
eszközöltetik.
DEBRECZEN,
Széchenyi-utca 42. sz.